

การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบที่ส่งผลต่อผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
**THE WHOLE SCHOOL APPROACH ADMINISTRATION AFFECTING OUPUT
OF SRI-TUMBOL VIRTUE SCHOOL UNDER THE OFFICE OF BASIC
EDUCATION COMMISSION**

อำนาจ จารุมณีโรจน์¹
สวงวน อินทร์รักษ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบ 1) การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบของโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบที่ส่งผลต่อผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มโรงเรียนที่ศึกษา คือ โรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 99 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 3 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้แทนชุมชน จำนวนทั้งสิ้น 297 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบรูปรีค สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบของโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ตามลำดับ และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

2. ผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่าทุกตัวชี้วัดอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ ชื่อเสียงของโรงเรียนดี สุขภาพดี มีความรับผิดชอบส่วนรวม ใฝ่ดี ใฝ่เรียน ทันโลก และ ใฝ่รู้ ตามลำดับ

3. การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบส่งผลต่อผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพบว่า การบริหารจัดการโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน และการมีส่วนร่วมของชุมชน ส่งผลต่อผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการบริหารจัดการโรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เป็นปัจจัยสนับสนุนต่อผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ โรงเรียนทั้งระบบ / โรงเรียนดีศรีตำบล

¹ นักศึกษาปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The research purposes were to determine 1) the whole school approach of Sri-tumbol virtue school under the Office of Basic Education Commission, 2) the output of Sri-tumbol virtue school under the Office of Basic Education Commission and 3) the whole school approach affecting output of Sri-tumbol virtue school under the Office of Basic Education Commission. The samples were 99 Sri-tumbol virtue schools under the Office of Basic Education Commission. The respondents in each school comprised of a school administrator, a teacher and a community representative in total of 297 respondents. The research instrument was an opinionnaire. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and stepwise multiple regression analysis.

The finding of this research were as follows :

1. The whole school approach administration of Sri-tumbol virtue school under the Office of Basic Education Commission, as a whole was at highest level. When considered in each aspect, there were three aspects rated at a highest level, such as management, teaching and learning and extracurricular respectively. For the community participation was rated at a high level.

2. The output of Sri-tumbol virtue school under the Office of Basic Education Commission, as a whole was at highest level. When considered in each aspect, there were rated at a high level, such as the school's celebrity, good health, a collective responsibility, toward the good, achievement, technology career skill and communication skill respectively.

3. The aspect of teaching and learning, management and community participation were affected to the output of Sri-tumbol virtue school under the Office of Basic Education Commission at the .01 level of significant. The extracurricular was a support factor to the output of Sri-tumbol virtue school.

Keywords : Whole School Approach / Sri-Tumbol Virtue School

บทนำ

มนุษย์เกิดมาในโลกใบนี้ มีสิ่งต่างๆ ที่ต้องเรียนรู้มากมาย เพื่อพัฒนาตนเองให้พ้นจากความไม่รู้ ให้พ้นจากความทุกข์ ไม่ว่าจะเป็นทุกข์อันเกิดจากความร้อน ความหนาว ความหิว ความกระหาย การจับถ้ำ การอยู่ร่วมกัน การประกอบอาชีพ หรือแม้กระทั่งทุกข์อันเกิดจากภายในใจของตนเอง ดังนั้น มนุษย์จึงได้พยายามแสวงหาความรู้เกี่ยวกับความจริงของโลกและชีวิต ว่าความจริงนั้นคืออะไร ความจริงแท้แน่นอนที่สมบูรณ์นั้นมีหรือไม่ มีอยู่ที่ไหน แล้วถ่ายทอดความรู้ความจริงเหล่านั้นรุ่นต่อรุ่น ปากต่อปาก จากคนในครอบครัวสู่เครือข่าย จนเป็นระบบการศึกษาอย่างที่เรารู้จักในปัจจุบันนี้คือ หลักการศึกษาที่ถูกต้อง

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 4 ได้นิยามคำว่า การศึกษาว่า “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อัน

เกิดจากสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งนี้เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ ต้องการที่จะพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในการจัดการศึกษาให้ยึดหลักว่า 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับ การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล

ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

ด้วยปัจจุบันการแพทย์เจริญก้าวหน้ามากขึ้น สาธารณสุขมูลฐานดีขึ้น อายุของคนยืนยาวมากขึ้น แต่นิยมการมีบุตรจำนวนมากลดลง จึงทำให้อัตราการเกิดของประชากรลดลง จากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระบุว่า จากการทำสำมะโนประชากรทุก 10 ปี พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นทุกรอบ โดยอัตราการเพิ่มของประชากรแต่ละรอบแตกต่างกัน โดยพบว่า อัตราการเพิ่มของประชากรในประเทศไทยได้ลดลงอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2503 เป็นต้นมา คือ อัตราการเพิ่มของประชากรในระหว่างปี 2503-2513 เป็นร้อยละ 2.7 ต่อปี ระหว่างปี 2513-2523 เป็นร้อยละ 1.05 ต่อปี และระหว่างปี 2523-2533 ลดลงเหลือร้อยละ 0.77 ต่อปี หากดูจำนวนประชากรเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ในช่วงปี พ.ศ. 2548-2578 จะพบว่า ลดลงจากร้อยละ 23 ของประชากรทั้งประเทศ เหลือร้อยละ 14.4 ในปี 2578 หรือหากพิจารณาจากจำนวนจะพบว่าลดลงจาก 14 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2548 เหลือ 9 ล้านคนเศษ ในปี 2578 จากข้อมูลข้างต้นทำให้ จำนวนนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีจำนวนลดลงตามไปด้วย แต่จำนวนสถานศึกษายังคงมีเท่าเดิม ทำให้จำนวนผู้เรียนต่อสถานศึกษามีจำนวนลดลง บางชั้นเรียนมีผู้เรียนเพียงไม่กี่คน บางโรงเรียนมีนักเรียนไม่ถึง 60 คน ซึ่งมีมากถึง 5,962 แห่ง และนั่นหมายถึงผลผลิตของการจัดการศึกษาที่อาจจะมีประสิทธิผลลดลงตามไปด้วย กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการโรงเรียนดี ศรีตำบล หรือโรงเรียนดีประจำตำบลขึ้น ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2553 เป็นต้นมา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และสร้างค่านิยมในการเรียนโรงเรียนดีใกล้บ้านให้มากขึ้น ผ่านกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาทั้งระบบ โดยในช่วงต้นพัฒนาด้านกายภาพเป็นหลัก ต่อมาในปีพุทธศักราช 2555 ได้เพิ่มการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้ามา โดยได้เชิญผู้บริหารสถานศึกษา ประธานกรรมการสถานศึกษา นายกองค้ำกรบริหารส่วนตำบล พระภิกษุสงฆ์ ตลอดจนครูทั้งโรงเรียน ของโรงเรียนดี ศรีตำบล จำนวน 6,545 โรงเรียนทั่วประเทศ เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเรียนรู้การบริหารจัดการสถานศึกษาทั้งระบบ ตลอดจนการมอบสื่อการเรียนรู้ และการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบลให้สูงขึ้น

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการธรรมดั่งกล่าว จัดขึ้นในปีพุทธศักราช 2555 - 2556 เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ Whole School Approach นโยบาย 7-7-7 ของโรงเรียนดีศรีตำบล ฯลฯ ซึ่งหากโรงเรียนดีศรีตำบลมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถนำการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบมาใช้พัฒนาโรงเรียนอย่างจริงจัง ย่อมคาดหวังได้ว่าผลผลิตในทุก ๆ ด้านของโรงเรียนจะสูงขึ้น และนั่นย่อมหมายถึง การยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศให้สูงขึ้น การประหยัดทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นบุคคล งบประมาณ สื่อการสอน และสิ่งต่างๆ มากมาย รวมถึงระดับคุณภาพของนักเรียนก็จะดีขึ้น ปัญหาต่างๆ ในสังคมก็จะลดลง แต่หากโรงเรียนดีศรีตำบลเหล่านั้น ไม่สามารถนำการบริหารจัดการทั้งระบบไปใช้พัฒนาโรงเรียนได้แล้ว นั้นย่อมหมายถึงคุณภาพการศึกษาของประเทศที่ยังคงล้าหลังต่อไป และนับวันอาจจะยิ่งลดต่ำลงมากขึ้นเรื่อยๆ งบประมาณที่ต้องสูญเสียเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ปัญหาสังคมที่จะตามมาอีกมากมาย

โรงเรียนในประเทศไทยมีมากมายถึงกว่า 32,000 แห่ง ซึ่งมีขนาดแตกต่างกันไป ตั้งแต่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน อยู่ในพื้นที่ที่แตกต่างกัน ก็มีรูปแบบแตกต่างกันออกไป แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะออกกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 โดยกำหนดให้มีสถานศึกษาแบ่งการบริหารเป็น 4 ฝ่าย คือการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปแล้วก็ตาม แต่บางโรงเรียนอาจจะไม่สามารถนำรูปแบบการบริหารจัดการดังกล่าวไปใช้ได้ เนื่องจากจำนวนผู้บริหาร ครู มีไม่มากพอ ดังนั้น การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบจึงเป็นนวัตกรรม การบริหารจัดการโรงเรียนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาใช้กับโรงเรียนดีศรีตำบล ซึ่งอาจจะเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับโรงเรียนก็เป็นไปได้ เพราะความหลากหลายของบริบท ตลอดจนความพร้อมของแต่ละแห่งไม่เท่ากัน ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมทางกายภาพ ตั้งแต่อาคารเรียน ห้องสุขา ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ศูนย์การเรียนรู้อาชีพ ศูนย์กีฬา แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญา สื่อการเรียนรู้ ความพร้อมด้านบุคลากร ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน รวมถึงผู้นำศาสนา ความพร้อมด้านกระบวนการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เทคนิคการสอน จิตวิทยาการสอน การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ความร่วมมือของบ้าน วัด โรงเรียน

ซึ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ต้องศึกษา เพราะอาจจะส่งผลต่อผลผลิตของโรงเรียน

ทุกวันนี้ ผลผลิตของการศึกษาไทย ก็ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ดังจะเห็นได้จากการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จาก World Economic Forum 2014-2015 ปรากฏว่าคุณภาพการจัดการศึกษาประถมศึกษาของประเทศไทย อยู่ในอันดับที่ 90 จาก 144 ประเทศทั่วโลก ลดลงจากปีที่แล้วซึ่งอยู่ในอันดับที่ 86 และอยู่ในอันดับที่ 6 ของอาเซียน รองจากสิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ลาว ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ก็ยังคงมีอยู่ แม้นักเรียนจะเรียนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว แต่ก็ยังมีบางคนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ดังข้อมูลจากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อเดือนมิถุนายน 2558 ที่ผ่านมา ปรากฏว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อ่านไม่คล่องร้อยละ 2.6 เขียนไม่คล่องร้อยละ 7 ปัญหาสถิติการตั้งครกโดยไม่ได้ตั้งใจที่ปัจจุบันมีสถิติสูงมากเป็นอันดับ 1 ของเอเชียด้วยจำนวนตัวเลขที่มากกว่า 130,000 คนในแต่ละปี ปัญหาการก่อการร้ายที่อยู่ในอันดับ 8 ของโลก จำนวน 173 ครั้งในปี 2555 และจากผลสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษาผู้บริหาร ครู อาจารย์ และผู้ปกครองทั่วประเทศ ของสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ระหว่างวันที่ 10-18 มีนาคม 2550 พบว่า 5 พฤติกรรมของเยาวชนไทยที่สังคมพึงตระหนัก มีดังนี้ อันดับ 1 คือการใช้สินค้าฟุ่มเฟือย ยึดติดกับวัตถุนิยม อันดับ 2 การแต่งกายที่โป้เปลือย ไม่ถูกตามกาลเทศะ อันดับ 3 การมั่วสุมอบายมุข อันดับ 4 มีอิสระทางความคิด กล้าคิดกล้าแสดงออกจนเกินงาม อันดับ 5 ก้าวร้าวไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ไม่มีความกตัญญู ขาดสัมมาคารวะ ซึ่งนั่นแสดงให้เห็นว่า ความสำนึกรับผิดชอบ ความมีวินัย ความเคารพ ความอดทนของเด็กไทยกำลังน่าเป็นห่วง กำลังเป็นปัญหาต้องช่วยกันหาทางแก้ไขอย่างรวดเร็ว ไม่เพียงเท่านั้นอัตราการฆ่าตัวตายของเด็กไทยก็อยู่ในอัตราที่น่าเป็นห่วง ซึ่งมากถึง 170 คนต่อปี ซึ่งนั่นสะท้อนให้เห็นถึงสุขภาพจิตของนักเรียน ได้รับการดูแลไม่ดีเท่าที่ควร หรือแม้แต่การใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยก็อยู่ในอันดับที่ 53 จาก 54 ประเทศทั่วโลก คือ อยู่ในระดับต่ำมาก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบของโรงเรียนศิครีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เพื่อทราบผลผลิตของโรงเรียนศิครีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. เพื่อทราบการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบที่ส่งผลต่อผลผลิตของโรงเรียนศิครีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นการศึกษาเอกสาร ตำรา ข้อมูล สถิติ ปัญหา วรรณกรรม และงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach Administration) และผลผลิตของโรงเรียนศิครีตำบล ตลอดจนศึกษานโยบาย แนวทางการดำเนินการของโรงเรียนศิครีตำบล ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้ประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อปรึกษาหารือถึงแนวทางการดำเนินการวิจัย และรูปแบบการทำงานร่วมกัน โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอโครงการวิจัยต่อภาควิชา เพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติโครงการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานวิจัย เป็นการสร้างเครื่องมือพัฒนาเครื่องมือ ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ และปรับปรุงแก้ไข โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ อ้างอิงมาจากแบบบันทึกการประเมินโรงเรียนศิครีตำบล ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากนั้นนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการรายงานผลการวิจัย นำเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ จัดพิมพ์และส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนศิครีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 6,545 โรงเรียนทั่วประเทศ

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 99 แห่ง ซึ่งกำหนดโดยใช้ตารางของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 การเลือกตัวอย่างใช้เทคนิควิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling) คือ แบ่งสถานศึกษาออกเป็นภูมิภาคตามภาคภูมิศาสตร์ 4 ภาค คือภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ จากนั้นแบ่งตามการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน คือ โรงเรียนประถมศึกษา และ โรงเรียนมัธยมศึกษา

ผู้ให้ข้อมูล

กำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 3 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครูแกนนำ 1 คน และผู้แทนชุมชน 1 คน รวม 297 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น (X_{tot}) คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ
2. ตัวแปรตาม (Y_{tot}) คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล ตามเป้าหมายและตัวชี้วัดสภาพความสำเร็จตามนโยบายโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนามาจากแบบบันทึกการประเมินโรงเรียนดีศรีตำบล ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล ตามนโยบายของโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบบันทึกการประเมินโรงเรียนดีศรีตำบล ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาพัฒนาเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งแบบบันทึกดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว

2. ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งค่า IOC ของแบบสอบถามมีค่ามากกว่า 0.6 ทุกข้อ จึงไม่ตัดข้อคำถามใด

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับประชากรของโรงเรียนดีศรีตำบลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูล 30 คน

4. นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามกลับมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.988

5. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูล จากการทำแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 99 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูแกนนำ และ ผู้แทนชุมชน โรงเรียนละ 3 คน รวม 297 คน โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 297 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้สำหรับการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)
2. การวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ และผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยพิจารณาค่ามัธยฐานเลขคณิต ตามแนวคิดของเบสต์ (Best)
3. วิเคราะห์การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression)

Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จำแนกออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูแกนนำ และผู้แทนชุมชน อย่างละเท่ากัน คือ 99 คน หรือ ร้อยละ 33.33 และเมื่อพิจารณาผู้กรเข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการธรรมโรงเรียนศีลศรีตำบลที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดขึ้น ผลปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 73.74 (219 คน) เคยเข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการธรรมโรงเรียนศีลศรีตำบล และอยู่อบรมครบตามกำหนดการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดขึ้น ร้อยละ 12.79 (38 คน) เคยเข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการธรรมโรงเรียนศีลศรีตำบล แต่อยู่อบรมไม่ครบตามกำหนดการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดขึ้น และเมื่อพิจารณาถึงผล

การประเมินโรงเรียนศีลศรีตำบล โดยคณะกรรมการประเมินจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 73.06 มาจากโรงเรียนที่ผ่านการประเมินแบบไม่มีเงื่อนไข ร้อยละ 16.85 มาจากโรงเรียนที่ผ่านการประเมินแบบมีเงื่อนไข และเมื่อพิจารณาถึงผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษา จากสำนักงานรับรองคุณภาพและประเมินมาตรฐานการศึกษา (สมศ.) ผลปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 32.66 (97 คน) มาจากสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองคุณภาพและประเมินมาตรฐานการศึกษา ในระดับดีมาก ร้อยละ 54.21 (161 คน) ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองคุณภาพและประเมินมาตรฐานการศึกษา ในระดับดี

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบของโรงเรียนศีลศรีตำบล ผู้วิจัยวิเคราะห์จากค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบตามเกณฑ์ระดับคุณภาพตามแนวคิดของเบสท์

ตารางที่ 1 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับของการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ ของโรงเรียนศีลศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(n = 99)

การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ (X_{tot})	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
1. ด้านการบริหารจัดการ (X_1)	4.86	0.36	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน (X_2)	4.72	0.46	มากที่สุด
3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ (X_3)	4.60	0.54	มากที่สุด
4. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (X_4)	4.42	0.59	มาก
รวม	4.85	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบของโรงเรียนศีลศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม (X_{tot}) อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.85, S.D. = 0.37) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่ได้คะแนนมากที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน (\bar{X} = 4.86, S.D. = 0.36) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน (\bar{X} = 4.72, S.D. = 0.46) และด้านจัดกิจกรรมส่งเสริมการ

เรียนรู้ (\bar{X} = 4.60, S.D. = 0.54) ส่วนด้านที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.59) และเมื่อพิจารณาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่าการกระจายของข้อมูลน้อย (0.36-0.59) แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลผลิตของโรงเรียนศีลศรีตำบล ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับของผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y_{tot})

(n = 99)

ผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล (Y_{tot})	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ
1) ชื่อเสียงโรงเรียนดี	4.49	0.52	มาก
2) ใฝ่เรียน	4.31	0.59	มาก
3) ใฝ่รู้	4.18	0.62	มาก
4) ใฝ่ดี	4.40	0.56	มาก
5) รับผิดชอบส่วนรวม	4.42	0.58	มาก
6) สุขภาพดี	4.47	0.55	มาก
7) ทันทโลก	4.21	0.59	มาก
รวม	4.65	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม (Y_{tot}) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.65$, S.D. = 0.48) และเมื่อพิจารณารายตัวชี้วัด พบว่าทุกตัวชี้วัด อยู่ในระดับมาก และเมื่อเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย เป็นดังนี้ คือ ชื่อเสียงของโรงเรียนดี มีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงสุด ($\bar{X}= 4.49$, S.D. = 0.52) รองลงมา คือ สุขภาพดี ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.55) ความรับผิดชอบส่วนรวม ($\bar{X}= 4.42$, S.D. = 0.58) ใฝ่ดี ($\bar{X}= 4.40$, S.D. = 0.56) ใฝ่เรียน ($\bar{X}= 4.31$, S.D. = 0.59) ทันทโลก ($\bar{X}= 4.21$, S.D. = 0.59) และ ใฝ่รู้ ($\bar{X}= 4.18$, S.D. = 0.62) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่ามีการกระจายของข้อมูลน้อย (0.52-0.62) แสดง

ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบที่ส่งผลต่อผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบโดยภาพรวมและรายด้าน และผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังตารางที่ 3

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regressions) ผลปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบที่ส่งผลต่อผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig
Regression	22.022	3	7.341	45.223	.000
Residual	47.560	293	0.162		
Total	69.582	296			

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) = 0.563
 ประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) = 0.316
 ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R^2) = 0.309
 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) = 0.403
 ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	1.171	.324		3.615	.000
ด้านการจัดการเรียนรู้ (X ₂)	.190	.072	.182	2.644	.009
ด้านการบริหารจัดการ (X ₁)	.358	.083	.265	4.314	.000
ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (X ₄)	.191	.048	.234	3.932	.000

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ ด้านการจัดการเรียนรู้ (X₂) ด้านการบริหารจัดการ (X₁) และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (X₄) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ในการทำนายผลผลิตของโรงเรียนศิครีตำบล (Y) เท่ากับ 0.563 ประสิทธิภาพในการทำนาย (R₂) เท่ากับ 0.316 หมายความว่า การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบด้านการจัดการเรียนรู้ (X₂) ด้านการบริหารจัดการ (X₁) และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (X₄) สามารถทำนายผลผลิตของโรงเรียนศิครีตำบล (Y) ในภาพรวมได้ร้อยละ 31.60 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R₂) เท่ากับ 0.309 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ 0.403 ในลักษณะนี้แสดงว่า การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ ด้านการจัดการเรียนรู้ (X₂) ด้านการบริหารจัดการ (X₁) และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (X₄) ส่งผลต่อผลผลิตของโรงเรียนศิครีตำบลของโรงเรียนศิครีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการถดถอยได้ดังนี้

$$Y_{tot} = 1.171 + 0.190 (X_2) + 0.358 (X_1) + 0.191 (X_4)$$

อย่างไรก็ดี เนื่องจากการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ (X₃) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ ด้านการจัดการเรียนรู้ (X₂) ด้านการบริหารจัดการ (X₁) และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (X₄) ดังนั้น แม้การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ (X₃) จะไม่ได้เป็นตัวทำนายของสมการ แต่การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ (X₃) เป็นตัวส่งเสริมสนับสนุนให้การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ ด้านการจัดการเรียนรู้ (X₂) ด้านการบริหารจัดการ (X₁) และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (X₄) ในการ

ทำนายค่าผลผลิตของโรงเรียนศิครีตำบล (Y_{tot}) ครั้งนี้ ดังสมการข้างต้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัย พบว่า การบริหารโรงเรียนทั้งระบบของโรงเรียนศิครีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ตามลำดับ และอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน เมื่อพิจารณารายตัวชี้วัด พบว่า ความปลอดภัย ปลอดภัย เสพติด และอบายมุขมีมัธยเทศสูงสุด รองลงมา คือ การฝึกความเคารพ และการมีเป้าหมายพัฒนาผู้เรียนที่ทุกคนเข้าใจถูกต้องตรงกัน ตามลำดับ สำหรับตัวชี้วัดที่มีค่ามัธยเทศน้อยที่สุด คือ ใช้ศูนย์การเรียนรู้ฐานอาชีพอย่างครบวงจร นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ปรับปรุงห้องปฏิบัติการต่างๆ ใช้สื่อและจัดการเรียนรู้ทุกห้องอย่างคุ้มค่า และจัดบรรยากาศห้องสมุดเหมือนบ้าน มีหนังสือ สื่อใหม่เพียงพอเหมาะสม ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การใช้ศูนย์การเรียนรู้อย่างครบวงจร นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน เป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลาในการดำเนินการ อีกทั้งการปรับปรุงห้องปฏิบัติการต่างๆ ใช้สื่อและจัดการเรียนรู้ทุกห้องอย่างคุ้มค่า และจัดบรรยากาศห้องสมุดเหมือนบ้าน มีหนังสือ สื่อใหม่เพียงพอเหมาะสม ก็จำเป็นต้องใช้งบประมาณ จำนวนมาก เมื่อพิจารณาด้านการบริหารจัดการรายตัวชี้วัด พบว่าตัวชี้วัดที่มีค่ามัธยเทศน้อยที่สุด คือ การมีห้องสุขาณักเรียนที่สะอาด เพียงพอ ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีวิดี จันทร์ศรีจักร เรื่องสภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐานิตย์ เนคมานุรักษ์ เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ผลปรากฏว่า 1) สภาพการดำเนินงานโครงการในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงตามลำดับคือ ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการเรียนรู้ 2) ปัญหาการดำเนินงานโครงการในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงตามลำดับคือ ด้านการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมด้านการมีส่วนร่วม และด้านการบริหารจัดการ 3) แนวทางพัฒนาการดำเนินงาน 3.1 ด้านบริหารจัดการ ได้แก่ ควรมีการวางแผนกำหนดนโยบายขอบข่ายงานผู้รับผิดชอบ ให้มีการกำกับติดตามและรายงานการดำเนินงาน เป็นต้น 3.2 ด้านการเรียนรู้ ได้แก่ ควรส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อใช้สื่อเทคโนโลยี ประกอบกับการจัดการเรียนรู้ ให้ครูเข้ารับการพัฒนาอบรมศึกษาดูงาน เป็นต้น 3.3 ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ควรหางบประมาณจากทั้งภายในและภายนอกเพื่อมาสนับสนุนการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน และ 3.4 ด้านการมีส่วนร่วม ได้แก่ ควรเปิดโอกาสให้คณะครู นักเรียน และชุมชนสามารถเข้ามาบริหารโรงเรียนได้ตามบทบาทและหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีจากชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา สิทธิราช เรื่อง ผลการดำเนินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนพร้าวบูรพา จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลของโรงเรียนพร้าวบูรพา มีระดับความสำเร็จในภาพรวมอยู่ที่ระดับ พอใช้ จำแนกเป็นระดับดีมาก 4 ด้าน คือ การมีแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน เชื่อมั่นว่าทำได้จริง การเป็นศูนย์กีฬาชุมชน มีสนามกีฬา มีกิจกรรมและดูแลรักษาอย่างยั่งยืน การมีบรรยากาศอบอุ่นเหมือนบ้าน สีสันสดใส และการมีบริเวณโดยรอบร่มรื่นสวยงามด้วยร่มเงา ระดับดีมี 4 ด้าน คือ การมีความปลอดภัย ปลอดภัยสารเสพติด การมีเป้าหมายในการพัฒนาที่ชัดเจนเข้าใจตรงกัน การที่ผู้บริหารได้รับการยอมรับในการเป็นนักพัฒนาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการมีความสะอาดทุกแห่งที่เกิดจากจิตสำนึกของนักเรียน

ระดับพอใช้ มี 4 ด้าน คือ การมีห้องสมุด 3 ดี การมีห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ พร้อมสื่ออุปกรณ์ครบถ้วน และได้ใช้งานอย่างคุ้มค่า ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้สื่อเทคโนโลยีทันสมัยในการสอน และการเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ ระดับปรับปรุงมี 2 ด้าน คือ การมีศูนย์การเรียนรู้อาชีพครบวงจร สร้างงานอาชีพ เพื่อหารายได้ระหว่างเรียน และการมีห้องสุขาที่ถูกสุขลักษณะ

2. ผลการวิจัย พบว่า ผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่าทุกตัวชี้วัดประเด็นอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามลำดับค่ามัธยเทศคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้ คือ ชื่อเสียงของโรงเรียนดีสุภาพดี มีความรับผิดชอบส่วนรวม ใฝ่ดี ใฝ่เรียน ทันโลก และใฝ่รู้ ตามลำดับ หากพิจารณาอย่างละเอียด จะพบว่าการที่ชื่อเสียงของโรงเรียนดี นั้นหมายความว่า โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของชุมชน ผลการประเมินต่างๆ อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ในส่วนของผลผลิตอื่นๆ อีก 6 ตัวชี้วัด สามารถแบ่งได้ 2 ส่วนคือ ส่วนแรก คือ ส่วนเกี่ยวกับ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ ทันโลก และส่วนที่ไม่เกี่ยวกับ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ใฝ่ดี รับผิดชอบส่วนรวม สุภาพดี จะพบว่าส่วนที่เกี่ยวกับ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่ามัธยเทศคณิตต่ำกว่า ส่วนที่ไม่เกี่ยวกับ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งนี้ อาจเป็นผลมาจากการสัมมนาเชิงปฏิบัติธรรมของโรงเรียนดีศรีตำบลที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้แก่ผู้บริหาร และครูทุกคน ที่เน้นในเรื่องของกระบวนการสร้างนิสัยความดีสากล 5 ประการ คือ การรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบ ความสุภาพ ความตรงต่อเวลา และการนั่งสมาธิ ผ่าน 5 ห้องชีวิต คือ ห้องนอน ห้องน้ำ ห้องแต่งตัว ห้องอาหาร ห้องเรียน ทั้งที่บ้าน วัด โรงเรียน จึงทำให้ค่ามัธยเทศคณิตของผลผลิต ที่เกี่ยวกับสุภาพดี ใฝ่ดี และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีค่ามากกว่า ผลผลิตที่เกี่ยวกับใฝ่เรียน ใฝ่รู้ และทันโลก สำหรับตัวบ่งชี้ที่มีค่ามัธยเทศคณิตน้อยที่สุด คือ ผลผลิตที่เกี่ยวกับการใฝ่รู้ ตัวบ่งชี้ที่ว่าด้วย นักเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษ และ/หรือภาษาอาเซียนได้ รองลงมา คือ ผลผลิตที่เกี่ยวกับการทันโลก ตัวบ่งชี้ที่ว่าด้วยนักเรียนสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษหรือภาษาอาเซียนได้ อย่างน้อย 1 ภาษา และนักเรียนสามารถใช้ความรู้และทักษะสร้างอาชีพ เพื่อก่อให้เกิดรายได้ระหว่างเรียน สอดคล้องกับวิจัยของ เกตุมนี มากมี เรื่อง การพัฒนา

โรงเรียนทั้งระบบเพื่อยกระดับคุณภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ที่พบว่า สภาพการจัดการศึกษาในปัจจุบันของโรงเรียนในด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนขาดผู้สอนในสาระการเรียนรู้หลัก เช่น สาระคณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลยังไม่คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล นั้นทำให้ผลผลิตของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการไฝ่เรียน ไฝ่รู้ ทักษะโลกมีค่ามัชฌิมเลขคณิตต่ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา กุญจอมจิตร เรื่อง การบริหารจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงมหาดไทย ด้านผลผลิตในโรงเรียนเทศบาลสังกัดสำนักงานศึกษาเทศบาลนครขอนแก่น ผลปรากฏว่าสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงมหาดไทยด้านผลผลิตในโรงเรียนเทศบาล สังกัดสำนักงานศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มมาตรฐานการยอมรับและสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน (ข้อเสียโรงเรียนดี) ร่องลงมา คือ กลุ่มมาตรฐานนักเรียนมีบุคลิกภาพสุนทรียภาพ และสุขภาพสมบูรณ์ (สุขภาพดี) และกลุ่มมาตรฐานนักเรียนมีคุณธรรมของกระทรวงมหาดไทย (ไฝ่ดี) ด้านผลผลิตที่น้อยที่สุด คือ กลุ่มมาตรฐานนักเรียนมีความรู้ความสามารถ (ไฝ่เรียน ไฝ่รู้) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสัยพรหม เสรีวิวัฒน์ เรื่อง การประเมินเชิงระบบโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ครูผู้สอน ผู้บริหาร และปัจจัยพื้นฐานในโรงเรียนมาตรฐานสากล มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก แต่ครูผู้สอน และผู้บริหารขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ควรมีการปรับปรุงให้มีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย ทุกกลุ่มสาระ และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทั่วประเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพันธ์ แสนศรี เรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการดำเนินงานตามความคิดเห็น โดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า ทุกตัวชี้วัดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา ดังนี้ อันดับที่ 1 คือ ฝึกความมีวินัย อันดับที่ 2 คือ 1) เป็นศูนย์กลางเพื่อชุมชน มีสนามกีฬา มีกิจกรรม และดูแลรักษาอย่างยั่งยืน 2) ฝึกการแสดงความสามารถ อันดับที่ 3 คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน มีส่วนร่วมในการนิเทศ ประเมิน และพัฒนาโรงเรียน ส่วนตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ อ่านคล่อง

เขียนคล่อง นับตั้งแต่ชั้น ป.3 ขึ้นไป สำหรับรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาอาเซียนสื่อสารได้อยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยที่ผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบลเกี่ยวกับสุขภาพดี ไฝ่ดี และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล เกี่ยวกับการไฝ่เรียน ไฝ่รู้ และทันโลก นั้นแสดงว่าการสัมมนาเชิงปฏิบัติการธรรมผู้บริหารและครูทุกคนของโรงเรียนดีศรีตำบลที่เน้นเกี่ยวกับกระบวนการสร้างนิสัยความดีสากล 5 ประการผ่าน 5 ห้องชีวิต สามารถดำเนินการอย่างได้ผล

3. ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ ส่งผลต่อผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพบว่า การบริหารจัดการโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน และการมีส่วนร่วมของชุมชน ส่งผลต่อผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยด้านการบริหารจัดการนั้นมีผลต่อผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล มากกว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ส่วนการบริหารจัดการโรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เป็นปัจจัยสนับสนุนต่อผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล หากพิจารณารายละเอียดของการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ ด้านการบริหารจัดการ ซึ่งมีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงสุด จะพบว่าการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ ด้านการบริหารจัดการ มีตัวชี้วัดที่พิจารณา 9 ตัวชี้วัด คือ 1) มีแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน เชื่อมั่นว่าทำได้จริง 2) มีเป้าหมายพัฒนาผู้เรียนที่ทุกคนเข้าใจถูกต้องตรงกัน 3) มีความสะอาดเป็นระเบียบ สวยงาม ที่เกิดจากความมีส่วนร่วมของทุกคน 4) มีบริเวณโดยรอบร่มรื่นสวยงามด้วยร่วมเงาธรรมชาติ 5) มีบรรยากาศอบอุ่นเหมือนบ้าน สีสันสดใส 6) มีความปลอดภัย ปลอดภัยเสพติด และอบายมุข 7) มีห้องสุขาณักรเรียนที่สะอาด เพียงพอ ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ 8) ผู้บริหารได้รับการยอมรับในการเป็นนักพัฒนาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง 9) ผู้บริหารและครูปฏิบัติตนเป็นต้นแบบที่ดี จะพบว่า การดำเนินการในการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ ด้านการบริหารจัดการทั้ง 9 ตัวชี้วัดนั้น ผู้บริหารและครูจะต้องทุ่มเท เอาใจใส่ รักโรงเรียน รักนักเรียน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียน บรรยากาศโรงเรียนที่อบอุ่นเหมือนบ้านของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sweetland Julie เรื่อง วิธีการสร้างแรงบันดาลใจเพื่อการปฏิรูปโรงเรียนทั้งระบบ ค้นพบว่า เมื่อตัวนำการเปลี่ยนแปลง (Change agents)

กระทำต่อคณะครูที่เฝ้าช่วยด้วยความเคารพและเอาใจใส่ คณะครูเหล่านั้นจะเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม คณะครูเหล่านั้นจะพัฒนาตนเองมากขึ้น และรักโรงเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Scott และ Bridget เรื่อง เข้าถึงหัวใจของเรื่อง : ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ โรงเรียนทั้งระบบที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการพฤติกรรม ที่ค้นพบว่า ความรู้สึกเป็นเจ้าของบุคคลมีผลต่อการทำงาน และความสำเร็จของโรงเรียน การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบจะมีประสิทธิภาพ เมื่อการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบนั้น มีผลกระทบเชิงบวกต่อการกระทำของนักเรียน การพัฒนาโรงเรียนในการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบสิ่งแรกที่ควรตรวจสอบ คือ คุณภาพความสัมพันธ์ภายในโรงเรียน เพราะสิ่งนี้จะส่งผลต่อพฤติกรรมนักเรียน หลักการและวัฒนธรรมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ภายในโรงเรียน จะมีผลต่อการบริหารจัดการ โรงเรียนทั้งระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Brown, Bruce Robert เรื่อง การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโรงเรียนและชุมชน ค้นพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องจะส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กล่าวคือ เมื่อผู้บริหารและครู มีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนย่อมจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านวินัย เคารพ อดทน การสร้างแรงจูงใจในการทำความดีทุกวัน การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้คู่คุณธรรมอย่างหลากหลาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครอง หรือ วัด/มัสยิด/โบสถ์ มีการสนับสนุนเพื่อพัฒนาโรงเรียน

อนึ่ง จะเห็นว่า ทฤษฎีการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ (whole school approach) นี้ เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ได้ทำการปรับปรุงรายละเอียดของทั้ง 4 ด้านใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติ และออกเป็นนโยบายของโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาโดยละเอียด จะเห็นว่า การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ X_3 เป็นองค์ประกอบของการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ ด้านการจัดการเรียนการสอน X_2 เช่น การฝึกปฏิบัติเรื่องของความมีวินัย ความเคารพ และความอดทน แสดงว่าในการปฏิบัติตามนโยบายซึ่งปรับปรุงมาจากทฤษฎีนั้น ได้ผลิตผลเป็นที่น่าพอใจ ตามที่ปรากฏในตารางที่ 2

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินโครงการนี้อย่างต่อเนื่อง เพราะจากการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ และผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น จึงควรรักษาระดับการบริหารจัดการและผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบลนี้ให้คงอยู่และดียิ่งๆ ขึ้น เพราะการปลูกฝังจิตสำนึกเกี่ยวกับอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การสร้างนิสัยดีๆ ในชีวิตประจำวัน การสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ล้วนเป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลาในการดำเนินการ จึงจะสัมฤทธิ์ผล นอกจากนี้ ควรจะมีการแลกเปลี่ยนเรียน ถอดบทเรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อช่วยให้ผู้บริหาร และครู มีความแรงบันดาลใจ ความรู้ความเข้าใจ ในการบริหารจัดการ และพัฒนาโรงเรียนดีศรีตำบลอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังจะเป็นการลดปัญหาเรื่องการขาดผู้รู้ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในการมาร่วมพัฒนาในทุกพื้นที่

2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีนโยบายแผนปฏิบัติการและวิธีการที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับการเรียนภาษาอังกฤษอย่างจริงจัง เพราะผลผลิตด้านการใฝ่รู้ ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในผลผลิตทั้งหมด อีกทั้งในปีพุทธศักราช 2559 ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งมีภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางของประชาคมอาเซียนด้วย

3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรจัดสรรงบประมาณ หรือประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดสรรงบประมาณในการพัฒนา ปรับปรุงกายภาพของโรงเรียน เช่น ห้องปฏิบัติการต่างๆ ทั้งทางภาษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องสุขา เป็นต้น ทั้งนี้ เนื่องจากโรงเรียนดีศรีตำบลที่ได้รับงบประมาณพัฒนากายภาพ มีเพียง 1,926 โรงเรียน จาก 6,545 โรงเรียน นั้นหมายความว่าโรงเรียนดีศรีตำบลส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับงบประมาณพัฒนากายภาพ ซึ่งหากโรงเรียนดีศรีตำบลได้รับการพัฒนาด้านกายภาพที่ดีพอ ย่อมส่งผลต่อผลผลิตของโรงเรียนด้านการใฝ่เรียน ใฝ่รู้ ทันโลก ที่ดีขึ้น

4. ผู้บริหารโรงเรียนดีศรีตำบลทุกแห่ง ควรดำเนินกิจกรรม หรือโครงการเพื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนของครู ของนักเรียน และของชุมชน ตลอดจนปลูกสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนให้มากขึ้น สร้างความมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนทุกด้าน ทั้งด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการ

เรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของชุมชน เพราะหากทุกคนรู้สึกรู้เป็นเจ้าของโรงเรียน นั้นย่อมหมายถึงผลผลิตของโรงเรียนที่จะเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

5. ผู้บริหารและครูโรงเรียนดีศรีตำบล ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นงานกีฬา งานอาชีพ งานสิ่งแวดล้อม หรืองานคุณธรรมจริยธรรม โดยบูรณาการกิจกรรมดังกล่าว เข้ากับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยความมีส่วนร่วมของชุมชน หากทำได้เช่นนี้ จะทำให้การบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบในทุก ๆ ด้าน และผลผลิตของโรงเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบกับผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล โดยใช้เครื่องมือที่แตกต่างกัน 2 เครื่องมือ คือ 1) เครื่องมือที่พัฒนามาจากทฤษฎีการบริหารจัดการทั้งระบบ และ 2) เครื่องมือที่พัฒนามาจากนโยบายโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าได้ผลเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ และผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล กับโรงเรียนอื่นๆ ที่ไม่ใช่โรงเรียนดีศรีตำบล เช่น โรงเรียนอื่นๆ ในตำบลที่ไม่ได้เป็นโรงเรียนดีศรีตำบล หรือ เปรียบเทียบกับโรงเรียนดีประจำอำเภอ หรือ โรงเรียนประจำจังหวัด

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ และผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล ที่เกิดจากการประเมินของคณะกรรมการประเมินโรงเรียนดีศรีตำบล กับแบบประเมินตนเองของโรงเรียน

4. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบผลผลิตของโรงเรียนดีศรีตำบล โดยเป็นการสนทนากลุ่ม หรือการหาแนวปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนดีศรีตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนดีศรีตำบลต่อไป

เอกสารอ้างอิง

เกตุมณี มากมี. “การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อยกระดับคุณภาพนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.” วิทยานิพนธ์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่, 2554.

จินตนา ภูจอมจิต. “การบริหารจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงมหาดไทย ด้านผลผลิตในโรงเรียนเทศบาล สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครขอนแก่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2551.

ณัฐวดี จันทร์ศรีจักร. “สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2555.

เดลินิวส์. สพฐ. ปลื้มลดยอดเด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้. เข้าถึงเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.dailynews.co.th/education/343628>

ฐานิตย์ เนคมานุรักษ์. “การศึกษาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2557.

ไทยรัฐออนไลน์. กรมสุขภาพจิตอึ้ง. เข้าถึงเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.thairath.co.th/content/289132>

_____ . อึ้งเด็กไทยมีเช็ทซ์เร็ว แลมป้องกันอันดับ 1 ของเอเชีย. เข้าถึงเมื่อ 6 กรกฎาคม 2556. เข้าถึงได้จาก <http://m.thairath.co.th/content/life/293684>

พระภิกษุวิฑูรย์คุณ (เผด็จ ทัตตะชิว). **หลักการศึกษาที่ถูกต้อง**. กรุงเทพฯ: บริษัท ศูนย์นวัตกรรมสื่อศิลปกรรมโลก จำกัด, 2554.

รัตนา สิทธิราช. “ผลการดำเนินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนพร้าวบูรพา จังหวัดเชียงใหม่.” การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วราภรณ์ สามโกเศศ. **จงลดจำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก**. เข้าถึงเมื่อ 6 กรกฎาคม 2556. เข้าถึงได้จาก <http://thaipublica.org/2013/05/reduce-the-number-of-small-schools>

วิไลพรรณ เสรีวัฒน์. “การประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (World-class standard school).” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2555.

- สวนดุสิตโพล. **วิกฤตคุณธรรมเยาวชนไทย**. เข้าถึงเมื่อ 6 กรกฎาคม 2556. เข้าถึงได้จาก http://dusitpoll.dusit.ac.th/polldata/2550/2550_016.html
- สมพันธ์ แสนศรี. “การประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2557.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **ชีวิตงาม ตามแนวทางโรงเรียนดีศรีตำบล 2556**. กรุงเทพฯ: รุ่งโรจน์อินเตอร์กรุ๊ป, 2556.
- สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **สถานการณ์การศึกษาไทยในเวทีโลก พ.ศ. 2555**. กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด, 2555.
- เสียงใต้ราวนัน. **ล้นก่อนการร้ายอันดับ 8 ของโลก**. เข้าถึงเมื่อ 6 กรกฎาคม 2556. เข้าถึงได้จาก <http://www.siangtai.com/new/index2.php?name=knowledge&file=readknowledge&id=1345>
- เอ็ดดูเคชันเพริส. **ผลสำรวจความสามารถภาษาอังกฤษของคนไทย**. เข้าถึงเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.riansingapore.com>
- Best W. John. **Research in Education**. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall Inc., 1970.
- Brown, Bruce Robert, “An Analysis of the Perceived Effectiveness of School-Based Management By School and Community Stakeholders.” **Dissertation Abstracts International** 59, 09A: 3296.
- Cronbach J. Lee. **Essential of Psychological Testing**. 3rd ed. New York: Harper & Row Publishers, 1974.
- Likert Rensis. **New Pattern of Management**. (New York: McGraw-Hill Book Company, 1992.
- Scott and Bridget. “Getting to the Heart of the Matter: Examining the Efficacy of a Whole-School Approach to Behavior Management.” **Kairaranga**, v6n1 (2005): 29-34.
- Sweetland Julie. “Making Dissatisfaction Divine: An Inspired Approach to Whole School Reform.” **International Journal of Whole Schooling**, v4 n1 (March 2008) : 13-21.
- Yamane Taro. **Statistic : An Introduction Analysis**. New York: Harper & Row Publishing, 1967.

